

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2022-03-10

Diarienummer:
OSN-2021-00458

Handläggare:
Petra Sundström, Magnus Hjort

Förslag till justeringar i bilaga taxor och avgifter 2022

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta omsorgsnämndens förslag på justeringar för taxor- och avgifter för år 2022, enligt ärendets bilaga.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i november 2021 omsorgsnämndens mål och budget inklusive bilaga för taxor och avgifter för året 2022. Avgiftsbilagan är styrande för de avgifter som nämnden kan ta inom nämndens ansvarsområde.

Förvaltningen har nu iakttagit att det är felaktigheter i nämndens beslutade avgiftsbilaga vilket får konsekvenser på de avgifter som ska tas mot brukare. Nämnden behöver därmed gå upp med en justerad avgiftsbilaga till kommunfullmäktige för att felaktigheterna ska kunna justeras.

Föredragning

För komplett sammanställning över nämndens taxor och avgifter efter justeringarna se ärendets bilaga 1.

Ändringar i avgiftsbilagan gällande insatser enligt Socialtjänstlagen.

I avgiftsbilagan för avgifter inom Socialtjänstlagen så har HVB (hem för vård och boende) hamnat på samma avgiftsrad som bostad med särskild service. Inom bostad med särskild service så inhandlar den enskilde själv sin kost till sitt hushåll och nämnden tar endast omsorgsavgift för insatsen. Inom HVB så ingår däremot kost i placeringen på samma sätt som det gör vid placeringar på korttidsboende. Inom dessa insatser ska kommunen ta ut både omsorgsavgift och matavgift och avgiftsbilagan behöver därmed ändras. Det innebär att HVB tas bort från avgiftsraden för bostad med särskild service och förs in på samma rad som korttidsboende enligt bild 1 *avgifter enligt SoL*.

Bild 1. Avgifter enligt SoL, justerat: HVB läggs till på samma rad som Korttidsboende och stryks från raden med Bostad med särskild service.

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2021	Taxa 2022	Förändrin	Förändrin	Medel R9 2021	Ingår i maxtaxa**
		Kronor inkl moms	Kronor inkl moms	g Kronor	g Procent		
Korttidsboende, HVB							
Omsorg	Kronor per dygn	71	72	1	1,9%	71	Ja
Matservice	Kronor per dygn	115	117	2	1,5%	114	Nej
Bostad med särskild service SoL, HVB							
Omsorg	Kronor per månad	2 139	2 170	31	1,4%	i.u.	Ja

*PBB =prisbasbeloppet. Fastställs årligen av regeringen. PBB för 2022 är 48 300 kr.

**Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2021: 2 170 kr/månad).

*** Avser medel för de kommuner som har månadsavgift.

Ändringar i avgiftsbilagan gällande insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

I avgiftsbilagan för bostad med särskild service 9 § 8, boende för barn och ungdom upp till 21 år har det blivit felaktigheter gällande avgifter från det år ungdomen fyller 18 år. I nuvarande avgiftsbilaga så framgår det att nämnden utöver underhållsstöd för barn- och ungdomar *under 18* år även ska ta ut en boendeavgift (se rad fyra i bild 2 *avgifter enligt LSS*). Detta är inte något som nämnden kan göra då kommunen inte har rätt att ta ut högre avgift/underhåll än vad som regleras för underhållsstöd för åldersgruppen under 18 år. Nämndens avsikt var att reglera avgiftsbilagan för avgifter för ungdom/unga vuxna *från 18 år*.

För barn- och ungdom upp till 18 år så har kommunen rätt att ta ut avgift/underhåll från föräldrarna för den unges omsorg. För unga vuxna som fyllt 18 år och som studerar på grundskola eller gymnasium så har föräldrarna fortsatt försörjningsplikt enligt föräldrabalken. När ungdomen har fyllt 18 år så har kommunen dock inte rätt att åberopa föräldrarnas underhållsskyldighet för den unges omsorg i samband med insatser enligt LSS, eftersom artonårsgränsen i LSS 20 § gäller utan undantag. Det innebär att det uppstår ett glapp där kommunen inte har möjlighet att ta avgifter för den enskildes bostad, kultur och fritidsaktiviteter för den som har fyllt 18 år tills denne kan få aktivitetsersättning. Sjuk- och aktivitetsersättning betalas ut från och med den 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.

Kommunen har rätt att ta ut avgift för måltid som serveras i anslutning till en LSS-insats, avgiften får inte överstiga kommunens självkostnad för maten. I bostad med särskild service 9 § 8 lagas all mat gemensamt och serveras till dem som bor på boendet. Kommunen kommer därmed att ta ut måltidsavgift för unga vuxna från 18 år på liknande sätt som kommunen gör i andra insatser enligt LSS så som korttidsvistelse och korttidstillsyn. Förslagen matavgift se rad fem och sex i bild 2 *avgifter enligt LSS*.

Från och med juli det år den unga vuxna fyller 19 år har den enskilde rätt till aktivitetsersättning från Försäkringskassan. Det innebär att den enskilde kan ha en egen inkomst och därmed eget ekonomiskt ansvar för sin försörjning. För unga vuxna över 18 år som bor i bostad med särskild service 9 § 8 och som har en egen inkomst så får kommunen ta ut en skälig avgift för den enskildes bostad. Kommunen ska göra en beräkning av den enskildes betalningsförmåga för att tillse att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. Den enskildes avgift för boende kan som maximalt uppgå till 2 270 kronor per månad. I förslag till ändring i avgiftsbilagan så stryks tidigare beslutad formulering och avgift (rad sju i bild 2) och ersätts med en tydligare beskrivning för avgiften. Avgiften sänks från tidigare beslut på 2 920 kronor per månad till 2 270 kr per månad.

I förslag till ny avgiftsbilaga har nämnden även valt att skriva till en förklarande text gällande avgifter i bostad med särskild service 9 § 8 LSS. Där tydliggörs bland annat att kommunen gör en beräkning av föräldrarnas betalningsförmåga och att beslut om ersättningsbelopp fattas för vardera föräldern. Var och en av föräldrarna ska därefter ersätta kommunen med ett belopp som högst är lika stort som underhållsstödet. Det innebär att föräldrarna bidrar till kommunens kostnader för omvårdnaden av barnet/ungdomen i åldersspannet 15 till 18 år med högst 4 446 kronor per månad för år 2022.

Bild 2. Avgifter enligt LSS

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2021 Kronor inkl moms	Taxa 2022 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent	Index för uppräknig
Bostad med särskild service LSS 9 § 8						
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till och med månaden barnet fyller 11 år*	Kronor per månad		1673			I enlighet med underhållsstöd
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till barn och ungdom 11 - 14 år*	Kronor per månad		1823			I enlighet med underhållsstöd
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till ungdom 15 - 18 år*	Kronor per månad		2223			I enlighet med underhållsstöd
Tidigare: Boendeavgift för barn och ungdomar under 18 år	Kronor per månad	2073	2073	0	0%	I enlighet med underhållsstöd
Ny: Måltidsavgift heldag för unga vuxna från 18 år **	Kronor per dag		106			Räknat på kommunens självkostnad
Ny: Måltidsavgift exklusiv lunch för unga vuxna från 18 år **	Kronor per dag		69			Räknat på kommunens självkostnad
Tidigare: Boendeavgift för ungdomar från 1 juli det året de fyller 10 år	Kronor per månad	2386	2020	566	-10%	Uppräknas med PEE
Ny: Avgift för bostad för unga vuxna från 1 juli det år de fyller 19 år, alternativt från 18 år om den enskilde har egen inkomst. Avgiften avser skälig kostnad för boende***	Kronor per månad		2270			Enligt konsumentverkets beräkning

Nytt: Förklarande text gällande avgifter i bostad med särskild service LSS 9 § 8:

* När barn och ungdomar under 18 år är placerade på boende, elevhem eller familjehem enligt 9 § 8 LSS är föräldrarna enligt 20 § LSS att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvården. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. Vid placering av ett barn/ungdom utreds föräldrarnas försörjningsförmåga och beslut fattas om ett ersättningsbelopp för vardera föräldern. Var och en av föräldrarna ska ersätta kommunen med ett belopp som högst är lika stort som underhållsstödet.

** Kommunen får ta ut måltidsavgift för kost som serveras i samband med en LSS-insats, kostnaden ska dock inte överstiga kommunens självkostnad för måltiden. Måltidsavgift tas ut från och med den unge fyller 18 år. Då ungdomen är myndig kommer fakturan att ställas till den enskilde. Vid överenskommelse med den enskilde kan fakturan dock skickas till förälder eller legal företrädare.

*** Enligt 19 § LSS får kommunen ta ut skäliga avgifter för bostad för dem med hel aktivitetsersättning eller sjukersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek.

Ekonomiska konsekvenser

Den nuvarande avgiftsbilagan som är gällande för omsorgsnämnden reglerar att nämnden ska ta både underhållsstöd och boendeavgift för barn och unga under 18 år. Detta beslut är felaktigt då kommunen inte får ta ut ett högre belopp än vad reglerna för underhållsstöd medger, beslutet skulle även innebära negativa ekonomiska konsekvenser för vårdnadshavare.

I förslag till ändringar i avgiftsbilagan har nämnden reglerat att måltidsavgift för måltider som ges i samband med insats hanteras likvärdigt i samtliga insatser. I nuvarande avgiftsbilaga så saknas rätt att ta måltidsavgift för unga vuxna från 18 år som bor i bostad med särskild service 9 § 8 LSS för samt för insatsen Hem för vård och boenden (HVB). Om kommunfullmäktige antar nämndens förslag till beslut så bidrar detta till att kommunen får bättre teckning för kommunens självkostnader för kost samt att insatser där matavgift får tas hanteras likvärdigt inom kommunen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 mars 2022
- Bilaga, Taxor och avgifter 2022 Omsorgsnämnden (justerad)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Bilaga, Taxor och avgifter 2022 Omsorgsnämnden

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2021 Kronor inkl. moms	Taxa 2022 Kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent	Medel R9 2021	Ingår i maxtaxa**
Ordinärt boende							
Hemtjänst	Kronor per timme	355	360	5	1,4%	378	Ja
Tillsyn via kamera	-	Ingen avgift	Utreds2021/2022				
Matdistribution	Kronor per matlåda	62	65	3	4,8%	59	Nej
Trygghetslarm ordinärt boende	Kronor per månad	214	217	3	1,6%	223	Ja
Hälsa- och sjukvårdsinsats för personer under 85 år	Kronor per månad	400	400	0	0,0%	361***	Ja
Hjälpmedel	-	Ingen avgift	Utreds2021/2022				
Korttidsboende, HVB							
Omsorg	Kronor per dygn	71	72	1	1,9%	71	Ja
Matservice	Kronor per dygn	115	117	2	1,5%	114	Nej
Vård- och omsorgsboende							
Omsorg	Kronor per månad	2139	2170	31	1,4%	2139	Ja
Matservice	Kronor per månad	3450	3501	51	1,5%	3458	Nej
Dagverksamhet							
Måltider och fika	Kronor per dag	73	74	1	1,2%	76	Nej
Förbrukningsartiklar m.m. boende							
Lakan	Kronor per månad	106	108	2	1,6%	i.u	Nej
Förbrukningsartiklar	Kronor per månad	130	132	2	1,8%	i.u	Nej
Bostad med särskild service SoL							
Omsorg	Kronor per månad	2139	2170	31	1,4%	i.u	Ja

*PBB =prisbasbeloppet. Fastställs årligen av regeringen. PBB för 2022 är 48 300 kr.

**Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2021: 2 170 kr/månad).

*** Avser medel för de kommuner som har månadsavgift.

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2021 Kronor inkl. moms	Taxa 2022 Kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent	Index för uppräknig
Upplivelsecentrum Lusthuset						
Besöksavgift uppsalabor vuxna från 21 år	Kronor per besök	40	40	0	0%	
Besöksavgift boende annan kommun	Kronor per besök	100	100	0	0%	
Introduktion till ny personal – externa utförare betalar	Kronor per gång	750	750	0	0%	
Hälso- och sjukvård						
Hjälpmedel	-	Ingen avgift	Utreds			
Måltidsavgift korttidsvistelse LSS						
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	74	75	1	2%	0,156% av PBB hälften av
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	37	38	1	2%	ovanstående
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	105	106	1	1%	0,22% av PBB hälften av
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	53	1	1%	ovanstående
Måltidsavgift kontaktfamilj SoL/ LSS						
			0			
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	74	75	1	2%	0,156% av PBB hälften av
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	37	38	1	2%	ovanstående
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	105	106	1	1%	0,22% av PBB hälften av
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	53	1	1%	ovanstående
Måltidsavgift hem för vård eller boende						
			0			
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	74	75	1	2%	0,156% av PBB hälften av
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	37	38	1	2%	ovanstående
Korttidstillsyn						
Kost 12-21 år	månad	200	200	0	0%	
Kost barn och ungdom 12-18 år			Utreds			
Kost ung vuxen från 18-21 år			Utreds			
Bostad med särskild service LSS9 § 8						
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till och med månaden barnet fyller 11 år.*	Kronor per månad		1673			I enlighet med underhållsstöd
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till barn och ungdom 11 - 14 år*	Kronor per månad		1823			I enlighet med underhållsstöd
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till ungdom 15- 18 år*	Kronor per månad		2223			I enlighet med underhållsstöd
Måltidsavgift heldag för unga vuxna från 18 år **	Kronor per dag		106			Räknat på kommunens självkostnad
Måltidsavgift exklusive lunch för unga vuxna från 18 år **	Kronor per dag		69			Räknat på kommunens självkostnad
Avgift för bostad för unga vuxna från 1 juli det år de fyller 19 år, alternativt från 18 år om den enskilde har egen inkomst. Avgiften avser skälig kostnad för boende***	Kronor per månad		2270			Enligt konsumentverkets beräkning
<p>* När barn och ungdomar under 18 år är placerade på boende, elevhem eller familjehem enligt 9 § 8 LSS är föräldrarna enligt 20 § LSS att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvården. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. Vid placering av ett barn/ungdom utreds föräldrarnas försörjningsförmåga och beslut fattas om ett ersättningsbelopp för vardera föräldern. Var och en av föräldrarna ska ersätta kommunen med ett belopp som högst är lika stort som underhållsstödet.</p> <p>** Kommunen får ta ut måltidsavgift för kost som serveras i samband med en LSS-insats, kostnaden ska dock inte överstiga kommunens självkostnad för måltiden. Måltidsavgift tas ut från och med den unge fyller 18 år. Då ungdomen är myndig kommer fakturan att ställas till den enskilde. Vid överenskommelse med den enskilde kan fakturan dock skickas till förälder eller legal företrädare.</p> <p>*** Enligt 19 § LSS får kommunen ta ut skäliga avgifter för bostad för dem med hel aktivitetsersättning eller sjukersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek.</p>						